

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 21 marca 2024 r.

Poz. 3096

UCHWAŁA NR 7/330/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 13 marca 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr 368/24 Rady Gminy Władysławów z dnia 26 lutego 2024 r. zmieniającej uchwałę w sprawie poboru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa oraz ustalenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso, z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała doręczona została tutejszej Izbie w dniu 26 lutego 2024 r. Rada Gminy Władysławów powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 8 i 15 art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy o samorządzie gminnym, art. 6b ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 8 ustawy z 30 października 2002 roku o podatku leśnym, art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 9, art. 28 § 4 i art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa, dokonała zmiany uchwały w sprawie poboru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa oraz ustalenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 13 marca 2024 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią oraz z wyciągiem z LVIII Nadzwyczajnej Sesji Rady Gminy Władysławów z dnia 26 lutego 2024 r., ustaliło i zważyło, co następuje.

Badaną uchwałą, Rada Gminy Władysławów dokonała zmiany załącznika Nr 1 do uchwały Nr 41/19 z dnia 11 marca 2019 r. w sprawie poboru podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa oraz ustalenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso, w którym zawarto imienny wykaz osób (sołtysów) wyznaczonych na inkasentów podatku od osób fizycznych: rolnego, leśnego i od nieruchomości.

Na mocy badanej uchwały na inkasentów wyznaczeni zostali m.in.: p. Andrzej Maciaszek - na terenie sołectwa Chylin oraz p. Dariusz Bartczak - na terenie sołectwa Władysławów, którzy są jednocześnie radnymi Rady Gminy Władysławów.

Z przedłożonego wyciągu z protokołu z LVIII Nadzwyczajnej Sesji Rady Gminy Władysławów z dnia 26 lutego 2024 r. wynika, że radni: p. Andrzej Maciaszek i p. Dariusz Bartczak uczestniczyli w sesji Rady Gminy Władysławów w dniu 26 lutego 2024 r., brali udział w głosowaniu nad badaną uchwałą i głosowali za jej podjęciem.

Kolegium Izby wskazuje, że art. 25a ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Artykuł ten wprowadził zatem instytucję wyłączenia radnego od udziału w głosowaniu. Interes prawny to interes chroniony przepisami prawa, wypływający z przepisów ustrojowych, przepisów prawa materialnego i przepisów prawa procesowego. Każdy z tych przepisów może bowiem kształtować uprawnienia i obowiązki jednostki. Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu.

Nie powinno więc budzić wątpliwości, że interes prawny w omawianym kontekście dotyczy także sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnego inkasentem, któremu przysługuje prawo do pobierania wynagrodzenia za inkaso. Uchwała dotyczy bowiem uprawnień i obowiązków radnego o charakterze majątkowym, związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta. Stanowisko to potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny m.in. w wyroku z dnia 25 stycznia 2010 r., sygn. akt II OSK 1865/09, w uzasadnieniu którego wskazał, że "głosowanie w sprawie wyboru przewodniczącego rady gminy dotyczy również interesu prawnego kandydata na to stanowisko o charakterze majątkowym".

W tej sytuacji, udział w głosowaniu radnych podlegających wyłączeniu jest istotnym naruszeniem prawa (por. wyrok NSA z dnia 10 września 2002 r., sygn. akt II SA/Wr 1498/02, a także A. Szewc, Komentarz do art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, Lex/el. 2012, teza 3).

W konsekwencji należy uznać, że uchwała w tym przedmiocie podjęta z udziałem w głosowaniu radnych ustanowionych inkasentami jest nieważna. Przyjmuje się bowiem, że ocena interesu prawnego radnego i skutków jego ewentualnego naruszenia jest wyłączona, bo nawet wówczas gdy interes radnego jest zbieżny z interesem gminy, radny podlega wyłączeniu. Zatem już tylko sama możliwość dotknięcia interesu prawnego wystarcza dla zastosowania art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Radny, którego interes dotyczy uchwała może bowiem wpływać na treść uchwały nie tylko poprzez głosowanie, ale także w wyniku podejmowania innych działań typu lobbystycznego. Jeżeli zatem radny ma zostać inkasentem, pobierając z tej racji wynagrodzenie, to podlega wyłączeniu od głosowania nad uchwałą w tym przedmiocie.

Za stwierdzeniem nieważności badanej uchwały przemawia to, że sposób jej uchwalenia pozostawał w wyraźnej sprzeczności z art. 25a ustawy o samorządzie gminnym. Skoro, jak wykazano, nad uchwałą głosowali radni: p. Andrzej Maciaszek i p. Dariusz Bartczak – osoby podlegające wyłączeniu na podstawie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, to uchwałę podjęto z istotnym naruszeniem prawa, czego konsekwencją jest stwierdzenie jej nieważności.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.